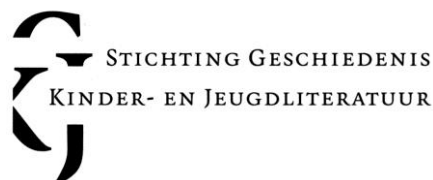

Nieuwsbericht 6

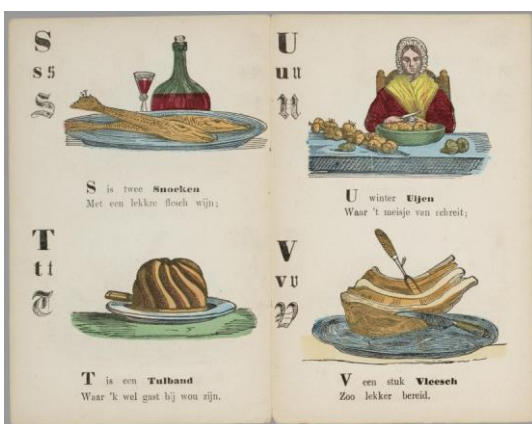
19 oktober 2015

Nieuw redactielid 'Berichten'

Het vorige Nieuwsbericht (14 september 2015) bevatte het droevige nieuws over het overlijden van Theo Gielen. Sinds 2002 was hij mederedacteur van de *Berichten uit de wereld van het oude kinderboek*. Toin Duijx heeft zich bereid verklaard de redactie van Theo over te nemen. Toin was al redacteur (èn vormgever) in de vroege jaren van de *Berichten*; van nummer 6 (april 1995) tot nummer 17 (december 1997). Hebt u tips voor de *Berichten*, mail dan gerust Jeannette en Toin.

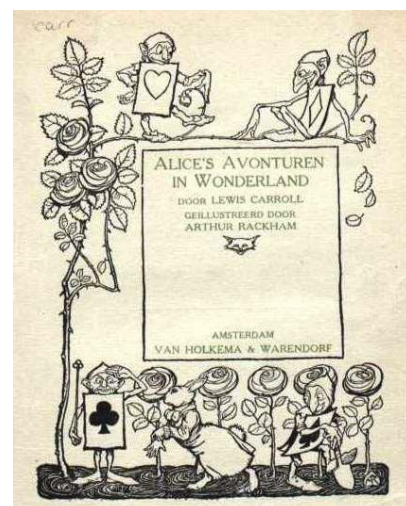
Tentoonstelling: Aan tafel!

In Museum Meermanno is in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek een tentoonstelling over eetcultuur georganiseerd. 'Aan tafel!' toont allerhande boeken en tijdschriften over eten en koken. Eén van de zes thema's is 'Kind in de keuken'. Zie als voorproefje de [blog](#) van Karin Vingerhoets op de KB-website. Een oud verhaal over een nu niet meer gangbaar gerecht vindt u op de [SGKJ-blog](#).

Alice in Wonderland

Het onlangs verschenen driedelige werk *Alice in a world of wonderlands* staat bij de Koninklijke Bibliotheek ter inzage in de leeszaal van Bijzondere Collecties. Het naslagwerk is het resultaat van een jarenlang onderzoek naar alle vertalingen wereldwijd van *Alice in Wonderland*. Lenny de Rooy schreef over de Nederlandse vertalingen. Haar Engelstalige [website](#) getuigt van haar fascinatie voor het 150 jaar verschenen boek. Jant van der Weg behandelde de Friese vertaling van Alice.

Alice in Wonderland is een van de meest geciteerde boeken ter wereld, er zijn 7.609 edities bekend en het is vertaald in 174 talen.

In New York vindt een [conferentie](#) plaats en tot 21 november kunt u een tentoonstelling bezoeken in de gerenommeerde [Grolierclub](#).

Voor postzegelverzamelaars

Voor de kinderpostzegels 2015 is deze keer gekozen voor afbeeldingen uit de populaire boekenreeks de *Gouden Boekjes*.

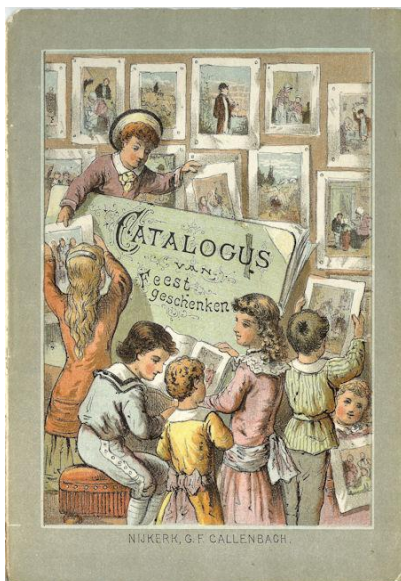
Heeft u geen kind aan de deur gehad die u de postzegels aanbod? U kunt de postzegels ook via [internet](#) bestellen.

De Engelse post gaf een speciale set postzegels uit ter gelegenheid van de 150e verjaardag van *Alice in Wonderland*.

Diverse kijk- en leestips

Protestants-christelijk leeswerk -met een indrukwekkende hoeveelheid digitaal doorbladerbare fondscatalogi van 1883 tot heden van uitgeverij Callenbach- is te vinden op de site [Achter de rug](#). Uitgeverij Kok heeft als rechthebbende toestemming verleend voor het digitaliseren van de catalogi. Museum Nijkerk beschikt over 102 catalogi. Deze zijn inmiddels doorzoekbaar. Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam, Bibliotheek van het boekenvak heeft toegezegd om op termijn nog 60 catalogi uit hun collectie fondscatalogi beschikbaar te stellen.

Op een genealogische familie-site staat veel informatie over de Rooms-katholieke illustrator [Bernard Reith](#).

Afbeeldingen van boekjes over Flipje Tiel en informatie over illustratoren staan op de [website](#) van twee liefhebbers. De site is nog niet af, maar het kijken al waard.

Op deze [website](#) staat veel informatie over oude kinderboeken uit de collectie van verzamelaar Ferdie van Dam. De website is ingedeeld in vier perioden: 1775 – 1839, 1840 – 1859, 1860 – 1879, en 1880 – 1899. Aanklikken van een titel geeft meer informatie en afbeeldingen per boek.

Digitalisering

Het digitaliseren van kinderboeken bij de Koninklijke Bibliotheek gaat voortvarend verder. Onlangs is een lichter van meer dan duizend kinderboeken beschikbaar gekomen op [Delpher](#). Het betreft geïllustreerde kinderboeken die zijn verschenen tussen 1840 en 1940, met als zwaartepunt de periode 1900-1940.

Er zitten publicaties bij van bekende en geliefde kinderboekenschrijvers en illustratoren, o.a. F.H.N. Bloemink, Beata, Henriëtte Blaauw, Nelly Bodenheimer, C. Broers-de Jonge, Rie Cramer, Christine Doorman, Aletta Hoog, W.G. van de Hulst, C. Joh. Kieviet, F.H. van Leent, Alfred Listal, P. Louwerse, Cissy van Marxveldt, Karl May, mevr. Van Osselen-van Delden, Leonard Roggeveen, Anna Sutorius en Jules Verne. Ook zijn er nu dertig prentenboeken te vinden met teksten van Agatha en prachtige tekeningen, soms van Engelse afkomst. Verder zijn er tien bundels met traditionele en zelfgeschreven liedjes en rijmpjes van Simon Abramsz online gezet.

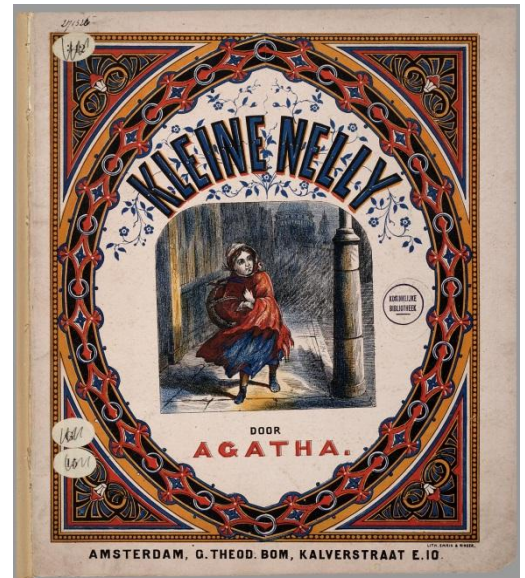
Kinderboeken vormen helaas (nog) geen afzonderlijke categorie op Delpher, maar u kunt de nieuwe digitale versies vinden door te zoeken in het [Centraal Bestand Kinderboeken](#), waar links naar Delpher zijn opgenomen.

Het oude standaardwerk over jeugdliteratuur uit 1950: *Wormcruyt met suycker* is gedigitaliseerd en staat integraal online op de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren ([DBNL](#)).

Centsprenten van rijksprentenkabinet online

Henrike Hövelmann, projectleider 'Prentenkabinet online' van het Rijksmuseum stuurde het volgende bericht:

In de periode 2013-2014 is gewerkt aan de ontsluiting van de omvangrijke collectie volksprenten (ook wel centsprenten genoemd) van het Rijksprentenkabinet in Amsterdam. De collectie telt ruim 8600 prenten waarvan er meer dan 7200 en bloc zijn binnengekomen dankzij een genereuze schenking door de heer F.G. Waller in 1923. Door de jaren heen hebben de conservatoren van het Rijksprentenkabinet dit kernbestand kunnen aanvullen, onder andere met prenten uit de bekende verzamelingen van C.F. van Veen (geveild in 1984) en Willem C. van

Kuyk (geveild in 1989). De collectie bestaat uit Nederlandse en Vlaamse volksprenten en beslaat de gehele periode waarin ze populair waren, van houtsneden uit de zeventiende eeuw tot lithografische drukken uit de twintigste eeuw. Het zwaartepunt ligt bij de oudere volksprenten; in het bijzonder de eerste helft van de achttiende eeuw is goed vertegenwoordigd. Daarnaast bezit het Rijksprentenkabinet een groep Duitse en Franse volksprenten, uitgegeven in München en Épinal, maar speciaal bedoeld voor de Nederlandse markt, zoals blijkt uit de Nederlandse teksten onder de plaatjes. Tot de volksprenten worden in Amsterdam ook de bordspellen gerekend, die bij dezelfde uitgevers vandaan kwamen als volksprenten. De grootste collectie volksprenten van Nederland en ter wereld kan worden bekeken op de [website](#) van het Rijksmuseum.

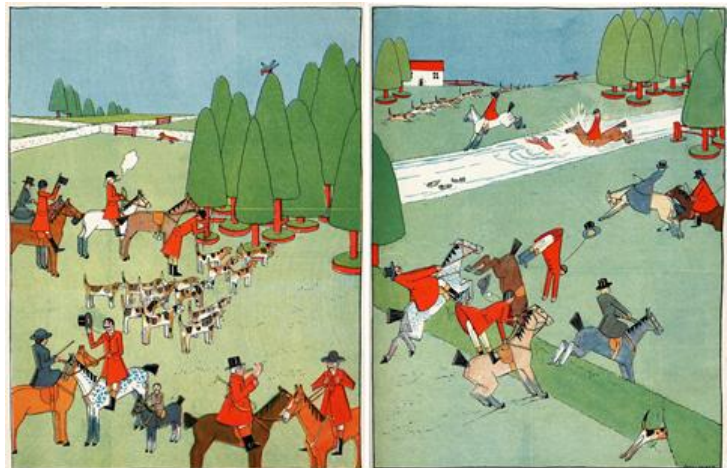

Tentoonstelling: 19^e-eeuwse schrijfsters

Tot en met 15 november zijn handschriften en persoonlijke documenten uit het Letterkundig Museum en boeken uit de KB te zien in het Letterkundig Museum en in de bovenhal van de KB. De [tentoonstelling](#) 'Omdat ik iets te zeggen had' belicht het vrouwelijke aandeel in het literaire bedrijf van de negentiende eeuw. Hierbij is ook aandacht voor enkele kinderboekenschrijfsters als Tine van Berken en Christine Doorman.

Engelse boekillustraties

The Imaginative Book Illustration Society publiceert twee tijdschriften, die bij de KB aanwezig zijn: *Studies in Illustration* en *The IBIS Journal*. Het onderwerp van deze organisatie is de Engelse boekillustratie vanaf 1830. Over de inhoud van beide tijdschriften wordt u op de hoogte gehouden in de rubriek "Uit de tijdschriften" in de *Berichten uit de wereld van het oude kinderboek*. De [website](#) is ook de moeite waard, vooral bij de "Images" staan prachtige illustraties van beroemde Engelse illustratoren.

Het SGKJ-Nieuwsbericht is een tussentijdse aanvulling op de *Berichten uit de wereld van het oude kinderboek*. Het Nieuwsbericht wordt verzorgd door Jeannette Kok en Karin Vingerhoets. Opmerkingen over dit nummer en suggesties voor het komende nummer kunt u sturen naar jeannettekok@upcmail.com